

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı : 22551
Tarih : 22.11.2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 23/11/2022 13:40
Sayı: E-120.10-1117692

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Diyarbakır, Batman, Mardin, Urfa, Antep, Siirt, Ağrı, Bitlis, Bingöl, Hakkâri, Şırnak, Van, Muş, Tunceli, Kars, Iğdır, Elâzığ, Adıyaman, Kilis, Ardahan, Erzincan, Erzurum, Malatya gibi Kürtlerin yoğunlukta kentlerde çocuklara yönelik ihlaller artarak devam etmektedir. İnsan Hakları Derneği Diyarbakır Şubesi tarafından 20 Kasım 2022 tarihinde açıklanan rapora göre; 2017-2021 yılları arasında 132 çocuğun yaşam hakkı ihlal edilmiş, 385 çocuk yaralanmıştır. Raporda; zırhlı araç çarpması ile kolluğa bağlı diğer araçların karıştığı olaylar sonucunda 12 çocuğun yaşamını yitirdiği ve 12 çocuğun ağır şekilde yaralandığı belirtilmiştir. Bahsi geçen kentlerde çocuklara dönük yaşanan ölümlerin, yaralanmaların, istismarın ve diğer tüm haklarında meydana gelen ihlallerin araştırılması, sorumluları hakkında gerekli işlemlerin başlatılması, mağdurların giderilebilir zararlarının tazmin edilmesi ve benzer ihlallerin yaşanmaması amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırılması açılmasını arz ve talep ederiz.

Şevin COŞKUN

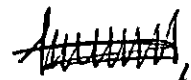
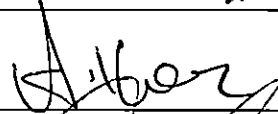
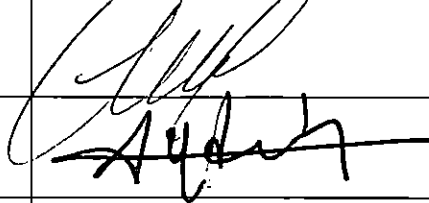
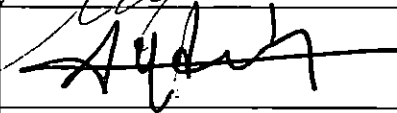
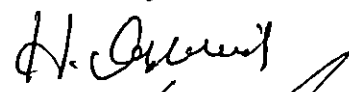
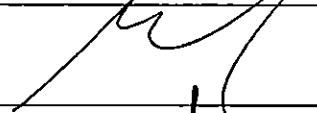
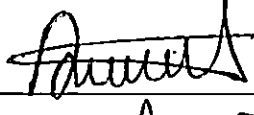
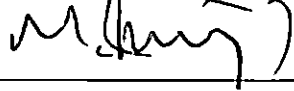
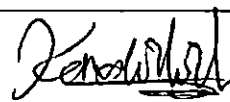
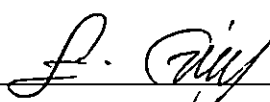
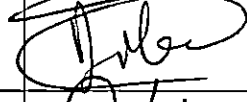
Muş Milletvekili

GEREKÇE

Birleşmiş Milletler tarafından 20 Kasım 1989'da 'Çocuk Haklarına Dair Sözleşme' imzalanmış ve 20 Kasım, 'Dünya Çocuk Hakları Günü' olarak ilan edilmiştir. Sözleşme; cinsiyet, din, dil, ırk ve sosyal statüye bakılmaksızın bütün çocukların güvenli ve sağlıklı koşullarda barınması, şiddetin her türlüşünden korunma hakkı, katılım hakkı, kendi kültürlerinde büyüme ve gelişme hakkı ilkeleri üzerine kurulmuş ve 1990 yılında Türkiye tarafından da imzalanmıştır. Ancak Türkiye'de, çocuk haklarına yönelik ihlaller artarak devam etmektedir. Özellikle bu yönde Kürtlerin yoğunlukta yaşadığı kentlerde yaşanan ihlaller dikkat çekmektedir.

İnsan Hakları Derneği Diyarbakır Şubesi, 2017-2021 yılları arasında Diyarbakır, Batman, Mardin, Urfa, Antep, Siirt, Ağrı, Bitlis, Bingöl, Hakkâri, Şırnak, Van, Muş, Tunceli, Kars, Iğdır, Elâzığ, Adıyaman, Kilis, Ardahan, Erzincan, Erzurum, Malatya gibi Kürtlerin yoğunlukta bulunduğu kentlerde çocuk haklarına yönelik yaşanan ihlallere dair raporunu 20 Kasım 2022’de açıklamıştır. 132 çocuğun yaşam hakkının ihlal edildiği ve 385 çocuğun yaralandığı belirtilen raporda; zırhlı araç çarpması ve kolluğa bağlı diğer araçların karıştığı olaylar sonucunda 12 çocuğun yaşamını yitirdiği ve 12 çocuğun ağır şekilde yaralandığı açıklanmıştır. Raporda; yaşanan hak ihlalleri “2 çocuk silahlı çatışmalar sırasında yaşamını yitirmiş, 1 çocuk yaralanmıştır. 2 çocuk polis ve jandarma tarafından öldürülmüş, 5 çocuk ağır şekilde yaralanmıştır. 4 çocuk bombalı eylem saldırıları sonucunda yaşamını yitirmiştir. 13 çocuk mayın ve çevreye bırakılan diğer patlayıcılar nedeniyle yaşamını yitirmiş, 26 çocuk ağır şekilde yaralanmıştır. 12’si zırhlı araç çarpması ve kolluğa bağlı diğer araçların karıştığı olaylar sonucunda olmak üzere 19 çocuk yetkililerin ihmalleri nedeniyle yaşamını yitirmiş, 265 çocuk çeşitli şekillerde yaralanmıştır. 26 çocuk şüpheli bir şekilde yaşamını yitirmiştir. 30 çocuk intihar sonucunda yaşamını yitirmiş, 11 çocuk intihar teşebbüsünde bulunmuştur. 16 çocuk aile içi şiddet sonucu yaşamını yitirirken 50 çocuk yaralanmıştır. 20 çocuk toplumsal alanda maruz kaldığı şiddet sonucunda yaşamını yitirirken 27 çocuk yaralanmıştır. 656 çocuk cinsel istismara maruz kalmış, 5 çocuk fuhuş yapmaya zorlanmış, 23 çocuk kaçırılarak alıkonulmuştur. 157 çocuk gözaltına alınmış, 14 çocuk tutuklanmıştır. 29’u gözaltında, 8’i cezaevinde, 6’sı okulda olmak üzere en az 77 çocuk işkence ve kötü muameleye maruz kalmıştır. Ayrıca İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi’nin verilerine göre; 2013-2021 yılları arasında bölge kentlerinde en az 176 işçi çocuk yaşamını yitirmiştir.

Çocukların maruz kaldığı bu ihlallerin artmasının sebepleri arasında; Kürtlerin yoğunlukta yaşadığı kentlerde sürdürülen güvenlikçi politikalar ve yaşanan hak ihlallerine ilişkin etkin-adil bir yargı sürecinin yürütülmemesi bulunmaktadır. Oysa çocukların yaşam hakkının korunması başta olmak üzere diğer tüm haklarının sağlanması ve korunması anayasal ve evrensel bir gerekliliktir. Bu bağlamda bahsi geçen kentlerde çocuklara dönük ölümlerin, yaralanmaların, istismarın ve diğer tüm haklarında meydana gelen ihlallerin araştırılması, sorumluları hakkında gerekli işlemlerin başlatılması, mağdurların giderilebilir zararlarının tazmin edilmesi ve benzer ihlallerin yaşanmaması amacıyla Anayasa’nın 98’inci, İçtüzüğü’nün 104 ve 105’inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırılması açılmasını arz ve talep ederiz.

1	TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ	ADANA	
2	NURAN İMİR	ŞIRNAK	
3	GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT	MUŞ	
4	ALİCAN ÖNLÜ	TUNCELİ	
5	REMZİYE TOSUN	DİYARBAKIR	
6	ABDULLAH KOÇ	AĞRI	
7	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	
8	ERDAL AYDEMİR	BİNGÖL	
9	HASAN ÖZGÜNEŞ	ŞIRNAK	
10	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
11	AYŞE SÜRÜCÜ	ŞANLIURFA	
12	MURAT SARISAÇ	VAN	
14	AYŞE ACAR BAŞARAN	BATMAN	
15	KEMAL BÜLBÜL	ANTALYA	
16	MURAT ÇEPNİ	İZMİR	
17	EBRÜ GÜNAY	MARDİN	
18	NUSRETTİN MAÇIN	ŞANLIURFA	
19	DİLŞAT CANBAZ KAYA	İSTANBUL	
20	FELEKNAS UCA	BATMAN	